

Protocol ten behoeve van de aan assurance verwante opdracht voor de accountant voor de Tijdelijke regeling subsidie dierentuinen COVID-19 derde tranche voor aanvragen van EUR 125.000¹ en hoger van ondernemers die niet controleplichtig zijn in het kader van artikel 2:393 BW

1. Uitgangspunten

1.1. Doelstelling

Dit protocol heeft als doel het geven van aanwijzingen over de reikwijdte en de diepgang van de accountantswerkzaamheden op de door de aanvrager bij het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselveiligheid (LNV) in te dienen gegevens voor de aanvraag tot vaststelling subsidie dierentuinen COVID-19 (verder: formulier) zoals beschreven in de Tijdelijke regeling subsidie dierentuinen COVID-19 derde tranche (13 december 2022, Staatscourant 2022, nr. 34221).

De rapportage die resulteert uit de accountantswerkzaamheden die voortvloeien uit dit protocol wordt gezien als het nader vast te stellen product van een registeraccountant of accountant-administratieconsulent als bedoeld in artikel 1 van de Wet op het accountantsberoep, volgens een door de minister ter beschikking gesteld model of een door de minister geaccepteerd document als bedoeld in artikel 6, vierde lid van de Tijdelijke regeling subsidie dierentuinen COVID-19 derde tranche.

1.2. Definities

- *Accountant*: een registeraccountant of Accountant-Administratieconsulent als bedoeld in artikel 1 van de Wet op het accountantsberoep.
- *Subsidieontvanger*: een natuurlijke of rechtspersoon of diens gemachtigde aan wie namens LNV een subsidie is verstrekt op grond van de Tijdelijke regeling subsidie dierentuinen COVID-19 derde tranche.

1.3. Wet- en regelgeving

Op het onderzoek van de gegevens is de volgende wet- en regelgeving van toepassing:

- De voorwaarden en verplichtingen die zijn opgenomen in de Tijdelijke regeling subsidie dierentuinen COVID-19 derde tranche (verder: regeling).

¹ Het betreft het bedrag waarvoor definitieve vaststelling wordt aangevraagd, ongeacht wat het bedrag is geweest waarvoor verlening heeft plaats gevonden.

2. Onderzoeksaanpak

De accountant voert zijn werkzaamheden uit volgens NBA Standaard 4416N 'Aan assurance verwante opdracht bij een Covid-19 gerelateerde subsidieregeling'.

Omdat sprake is van een aan assurance verwante opdracht, dient de accountant op basis van een professioneel-kritische instelling de aanvraag tot vaststelling samen te stellen in overeenstemming met de regeling, mede rekening houdend met de uit te voeren werkzaamheden zoals deze zijn beschreven in dit protocol. Er wordt geen assurance verstrekt aan de entiteit die de subsidieverantwoording indient, noch aan de subsidieverstrekker.

Indien er sprake is van (een vermoeden van) misbruik, oneigenlijk gebruik en/of fraude, dan dient de accountant nadere acties te ondernemen in lijn met de Standaard 4416N en overige wet- en regelgeving. Dit betekent dat de accountant indien hij misbruik of fraude tegenkomt, hier een melding van dient te maken bij de bevoegde instantie(s). Voor de Regeling zijn dit RVO en het Ministerie van LNV.

Algemene uitgangspunten voor de werkzaamheden van de accountant in lijn met Standaard 4416N:

- De accountant dient zelf de juiste periodes te hanteren of dit zo nodig door de subsidieontvanger te laten herstellen op het formulier 'Aanvraag tot vast vaststelling subsidie dierentuinen COVID-19 derde tranche'.
- De accountant dient vast te stellen dat de afgrenzing, classificatie en verantwoording van de omzet en vaste kosten voor de subsidiabele periode(n) volgens de regeling en consistent met de referentieperiode(n) heeft plaatsgevonden.
- De accountant houdt rekening met risico's op fouten, misbruik en fraude bij de verantwoording van het omzetverlies en dient te evalueren welke hiermee samenhangende transacties en welke andere informatie aanleiding geven tot dergelijke risico's. De accountant dient alert te zijn op de mogelijk onvolledige aanlevering van informatie en documentatie.

De accountant belast met een aan assurance verwante opdracht dient zich er bewust van te zijn dat er omstandigheden kunnen zijn die ertoe leiden dat de aangeleverde informatie en documentatie onjuist is en/of niet volledig.

Voor inherente beperkingen met betrekking tot de AO/IB die samenhangen met de omzet geldt het volgende: Bij de organisaties waarvan gevraagd wordt om een aan assurance verwante opdracht zou het kunnen zijn dat de AO/IB met betrekking tot de volledigheid van de verantwoorde omzet, gezien de relatief beperktere omvang van de onderneming, niet van voldoende niveau is en/of niet voldoende heeft gefunctioneerd. Bij deze organisaties wordt dit laatste echter ook niet gevraagd. Het niet voldoende aanwezig zijn of niet voldoende functioneren van procedures die samenhangen met de omzet hoeft derhalve geen gevolgen te hebben voor het kunnen afgeven van de samenstellingsverklaring. Benadrukt wordt dat de gebruikers, zijnde RVO en het ministerie van

LNV, in dergelijke situaties wel van de accountant verwachten dat de accountant de omvang en diepgang van de (gegevensgerichte) werkzaamheden dan heeft uitgebreid, zoals beschreven in Standaard 4416N.

Bij de uitvoering van de werkzaamheden van de accountant volgt de accountant de onderzoekspunten die in bijlage 1 bij dit protocol zijn opgenomen.

3. Verslaglegging

Materialiteit is niet van toepassing voor de accountant die belast is met een aan assurance verwante opdracht, maar kan wel behulpzaam zijn bij de invulling van de diepgang van de werkzaamheden. De gebruikers van de rapportage en de aanvraag tot vaststelling gaan ervan uit dat indien de accountant een aan assurance verwante opdracht heeft uitgevoerd, de accountant rekening heeft gehouden met de bevindingen die tijdens de werkzaamheden naar voren zijn gekomen en dat zo nodig herstelacties hebben plaatsgevonden. Verder dat de accountant is nagegaan dat de andere informatie in de vaststellingsaanvraag verenigbaar is met de kennis die en het begrip dat verkregen is uit de werkzaamheden van de accountant. Indien het genoemde in voorgaande niet het geval is, kan er ook geen samenstellingsverklaring verstrekt worden.

De accountant legt de uitkomsten van de werkzaamheden vast in een samenstellingsverklaring, zoals beschreven in de Standaard 4416N. In bijlage 2 is een voorbeeldmodel opgenomen van een samenstellingsverklaring.

4. Reviewbeleid

De minister van LNV (en de RVO die deze regeling in mandaat uitvoert) heeft als subsidieverstrekker te allen tijde de mogelijkheid een review uit te voeren of te laten uitvoeren bij de accountant belast met het onderzoek naar de informatie opgenomen in de aanvraag tot vaststelling teneinde na te gaan of het onderzoek met inachtneming van de relevante regelgeving van de NBA en dit accountantsprotocol is uitgevoerd. Deze reviews komen niet in de plaats van andere controles dan wel reviews uitgevoerd door de Algemene Rekenkamer.

De accountant belast met het onderzoek en verantwoordelijk voor het verstrekken van het accountantsproduct bij de aanvraag tot vaststelling stemt er mee in dat de onderzoeksdossiers ten behoeve van bovengenoemde reviews integraal aan de reviewers ter inzage worden gegeven. Voorts zal de accountant, schriftelijk dan wel mondeling, alle gevraagde gegevens verstrekken die in het kader van voornoemde reviews worden opgevraagd. In dit kader wordt verwezen naar de bepalingen in hoofdstuk 6, paragraaf 1, van de Comptabiliteitswet 2016.

BIJLAGE 1

Voor dierentuinen die niet controleplichtig zijn in het kader van artikel 2:393 BW met aanvragen tot vaststelling van EUR 125.000 en hoger voert de accountant met inachtneming van NBA Standaard 4416N en deze bijlage onderstaande werkzaamheden uit:

I. Omzet en percentage omzetverlies (artikel 3 lid 2 en lid 3)

Voor de bepaling van de omzet respectievelijk het percentage omzetverlies over **de subsidiabele periode** (19 december 2021 tot en met 25 januari 2022) als over **de referentieperiode** (19 december 2019 tot en met 25 januari 2020) voert de accountant onderstaande aanvullende werkzaamheden uit.

I.1. Werkzaamheden omzet per periode

I.1.1 (Toelichting op de Regeling – Omzet en omzetverlies)

Stel vast dat de in het formulier opgegeven omzet voor de subsidiabele periode, alsmede in het formulier opgegeven omzet voor de periode 2019/2020 (referentieperiode) aansluit op de financiële administratie van de aanvrager (en - indien beschikbaar – de jaarrekening en interne managementrapportages).

Verantwoord alleen de omzet behaald uit de volgende categorieën in het formulier:

- **Toegangskaarten, tickets en abonnementen**
- **parkeeropbrengsten**
- **verkoop van souvenirs of andere goederen in/op parkgebonden locaties**
- **pacht of verhuur van parkgebonden verkooplocaties**
- **horeca inclusief pacht of verhuur van voor horeca bestemde activiteiten**
- **evenementen op parkgebonden locaties**
- **zaal- en locatieverhuur op het dierenpark.**

Legaten, donaties en erfenissen maken geen onderdeel uit van de omzet voor deze regeling. Subsidies tellen ook niet mee als omzet, bijvoorbeeld de Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL) of subsidies van gemeenten of provincies.

**I.1.2 (Toelichting op de Regeling – Omzet en omzetverlies, toelichting op website RVO)
Reken de omzet per omzetcategorie toe aan de subsidiabele periode conform één van de volgende methoden:**

- **toerekening op dagbasis;**
- **herleide toerekening naar de subsidiabele periode.**

De verkoop van toegangskaarten en tickets wordt betrokken in de omzet van de periode waarin ze zijn verkocht.

Toerekening op dagbasis

Het is toegestaan om omzet die op dagbasis wordt geadmineistreerd (bijvoorbeeld verkoop toegangskaarten, parkeeropbrengsten, dagopbrengsten winkels, horeca en zaal- en locatieverhuur) op dagbasis in het formulier te verwerken. Voor de referentieperioden en de subsidiabele perioden wordt de omzet op basis van dezelfde grondslag verantwoord.

Herleide toerekening naar subsidiabele periode

Bij de herleide toerekening kent de periode een vast aantal dagen:
13 dagen in de periode van 19 december 2021 tot en met 31 december 2021 respectievelijk 25 dagen in de periode van 1 januari 2022 tot en met 25 januari 2022.

Als basis voor de toerekening wordt gebruik gemaakt van de administratieve periode-indeling van de dierentuin. Herleiding van de administratieve periode-indeling naar dagbasis vindt plaats op basis van het werkelijk aantal dagen in het administratieve tijdvak.

Voorbeeld:

Toerekening van de opbrengsten van jaarabonnementen 2021/22 vindt als volgt plaats:
Subsidiabele periode: (opbrengst jaarabonnementen 2021 / 365 dagen) x 13 dagen +/-
(opbrengst jaarabonnementen 2022 / 365 dagen) x 25 dagen

I.2. Bepalen percentage omzetverlies (artikel 3 lid 2)

Bereken het percentage omzetverlies voor subsidiabele periode als volgt:
% omzetverlies subsidiabele periode = 1 – (omzet subsidiabele periode / omzet referentieperiode) x 100

De uitkomst van de berekening wordt naar boven afgerond op hele procenten.

II. Subsidiabele kosten (artikel 4)

De subsidiabele kosten bestaan uit personeelskosten (II.1), parkkosten (II.2) en overige kosten dierenverzorging (II.3). Indien een dierentuin voor subsidiabele kosten een vergoeding heeft gekregen via verstrekte verzekeringsuitkeringen als bijvoorbeeld ziektewet, worden deze in mindering gebracht op de subsidiabele kosten.

II.1. Personeelskosten (artikel 4 lid 1:a)

II.1.1 (Artikel 4 lid 3)

Indien de aanvrager een beroep heeft gedaan op de Vijfde en Zesde Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (zevende en achtste aanvraagperiode) , dienen de in het formulier op te nemen personeelskosten nihil te bedragen.

II.1.2 (artikel 4 lid 1; Toelichting op de Regeling I Algemeen -5. Toelichting Subsidiabele kosten - Personeelskosten)

Indien de aanvrager geen beroep heeft gedaan op de Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid volgens de werkzaamheden bij II.1.1. Het is hierbij uitdrukkelijk niet de bedoeling dat de accountant onderzoekt of de aanvrager inderdaad geen beroep heeft gedaan op de Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid.

Verantwoord in het formulier de totale kosten van het personeel van de subsidiabele periode dat onder een gezagsverhouding² werkt, het betreft de volgende kosten in de financiële administratie:

- **salarissen**
- **opbouw vakantiegeld in subsidiabele periode**
- **sociale lasten**
- **pensioenpremies**
- **kosten van ingehuurd personeel**
- **stage- en vrijwilligersvergoedingen**
- **vergoedingen voor dagbesteding.**

II.1.3 (artikel 4 lid 4)

Verminder de personeelskosten van punt II.1.2 met volgens de financiële administratie voor personeelskosten ontvangen verzekeringsuitkeringen in de subsidiabele periode.

**II.1.4 (Toelichting op de Regeling – Omzet en omzetverlies, toelichting op website RVO)
Reken de personeelskosten van punt II.1.2 toe aan de subsidiabele periode conform de methodiek onder I.1.2.**

² Van een gezagsrelatie is sprake als de betreffende persoon de arbeid in dienst van of volgens instructies van de werkgever c.q. opdrachtgever verricht.

II.1.5 (artikel 4 lid1:a)
Neem als subsidiabele personeelskosten van punt II.1.2 per periode op 70% van de berekende personeelskosten per periode.

II.2 Parkkosten (artikel 4 lid 1:b, Toelichting op de Regeling I Algemeen -5. Toelichting Subsidiabele kosten - Parkkosten)

Bereken per periode de parkkosten conform onderstaande staffel.

Netto oppervlakte van	Netto oppervlakte tot en met	Prijs per m² per dag in de totale subsidieperiode
1	25.000	€ 0,13
25.001	100.000	€ 0,10
100.001	200.000	€ 0,07
200.001	300.000	€ 0,03
300.001	∞	€ 0,0003

Herleidt de netto oppervlakte uit kadastrale gegevens, fiscale gegevens en gegevens van de dierentuin zelf. Dit is exclusief de oppervlakte van parkeerplaatsen en van de op het terrein van de dierentuin aanwezige vakantieverblijven.

Ten aanzien van de oppervlakte van de dierentuin wordt van de accountant niet verwacht dat hij de oppervlakte na laat meten. Wel wordt van de accountant verwacht dat hij vanuit zijn professionele kritische instelling alert is op eventuele verschuivingen tussen functies.

II.3 Overige kosten dierenverzorging (artikel 4 lid 1: c -I)

II.3.1
Verantwoord onderstaande categorieën kosten uit de financiële administratie onder de kosten voor diervverzorging (limitatief):

- **kosten voor verbruikte diervoeders en diervoeders met medicinale werking;**
- **kosten voor het verrichten van diergeneeskundige handelingen;**
- **kosten voor verbruikte diergeneesmiddelen;**
- **kosten die noodzakelijk zijn voor het transporteren van dieren;**
- **kosten voor de reiniging van dierverblijven;**
- **kosten voor het verbruik van elektriciteit, gas en water;**
- **kosten voor de aanschaf van bedrijfskleding ;**

- **kosten voor gedragsverrijkende materialen, voor zover die geen deel uitmaken van de inrichting van het diervverblijf;**
- **kosten voor de bestrijding van ongedierte;**
- **kosten voor preventieve handelingen die het dierenwelzijn ten goede komen, waaronder preventieve medische behandelingen.**

II.3.2 (Toelichting op de Regeling – Omzet en omzetverlies, toelichting op website RVO)
Reken de overige kosten dierenverzorging toe aan de periode conform de methodiek onder I.1.2.

III. Correcties op subsidiebedrag

III.1 Correctie subsidiebedrag voor verlies in de referentieperiode (artikel 3 lid 3)
Indien sprake is van een negatieve EBIT (Earnings Before interest and Taxes) in de referentieperiode, bereken de aan te vragen subsidie dan op maximaal de EBIT over de referentieperiode verminderd met de EBIT over de subsidiabele periode.

De EBIT wordt bepaald conform de grondslagen voor resultaatsbepaling in de jaarrekening waar de referentieperiode is opgenomen. Toerekening van opbrengsten en kosten naar de referentieperiode vindt plaats op basis van de uitgangspunten en methodiek zoals opgenomen onder I en II in dit accountantsprotocol.

III.2 Correctie subsidiebedrag voor gedeeltelijke sluiting in referentieperiode (artikel 4 lid 5)

Als de dierentuin in de referentieperiode een dag of een aantal dagen gesloten was, komen de kosten die zijn gemaakt voor die dag of dagen in de subsidiabele periode niet in aanmerking als subsidiabele kosten, tenzij de sluiting in de referentieperiode volgens de dierentuin een uitzonderingssituatie betrof.

Ten aanzien van de aard van de tijdelijke sluiting van de dierentuin in de referentieperiode wordt van de accountant niet verwacht dat de accountant zelfstandig onderzoek doet naar de onderbouwing of de tijdelijke sluiting inderdaad een uitzonderingssituatie betrof.

Bijlage 2:

SAMENSTELLINGSVERKLARING VAN DE ACCOUNTANT met betrekking de aanvraag tot vaststelling Tijdelijke regeling subsidie dierentuinen COVID-19 derde tranche

Aan: opdrachtgever en/of toezichthoudend orgaan

Wij hebben in het kader van de Tijdelijke regeling subsidie dierentuinen COVID-19 derde tranche de volgende elementen (hierna: 'de door ons samengestelde elementen') in het formulier 'aanvraag tot vaststelling Tijdelijke regeling subsidie dierentuinen COVID-19 derde tranche' (hierna: de aanvraag) d.d. ... van ... (naam entiteit) te ... (statutaire vestigingsplaats) samengesteld, op basis van de van [het management] gekregen informatie

- % omzetverlies	<percentage>
- Subsidiabele personeelskosten	<bedrag>
- Parkkosten	<bedrag>
- Overige kosten dierenverzorging	<bedrag>

Deze samenstellingsopdracht is door ons uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de voor accountants geldende Standaard 4416N, 'Aan assurance verwante opdracht bij een Covid-19 gerelateerde subsidieregeling' en het 'Protocol ten behoeve van de aan assurance verwante opdracht voor de accountant voor de Tijdelijke regeling subsidie dierentuinen COVID-19 derde tranche voor aanvragen van EUR 125.000 en hoger van ondernemers die niet controleplichtig zijn in het kader van artikel 2:393 BW' (verder: het protocol). Op grond van deze Standaard wordt van ons verwacht dat wij [het management] van [de entiteit] ondersteunen bij het opstellen van de aanvraag tot vaststelling in overeenstemming met de artikel 6 lid 4 van Tijdelijke regeling subsidie dierentuinen COVID-19 derde tranche. Wij hebben daarbij onze deskundigheid op het gebied van administratieve verwerking en financiële verslaggeving en de Tijdelijke regeling subsidie dierentuinen COVID-19 derde tranche toegepast.

Bij deze samenstellingsopdracht is [het management] van [naam entiteit] er verantwoordelijk voor dat de informatie juist en volledig is en voor de aanlevering van alle relevante informatie in overeenstemming met de vereisten bij of krachtens de 'Tijdelijke regeling subsidie dierentuinen COVID-19 derde tranche'. Wij hebben onze samenstellingswerkzaamheden, aangevuld met de werkzaamheden zoals voorgeschreven in Standaard 4416N en het protocol, in overeenstemming met de daarvoor geldende regelgeving, dan ook uitgevoerd vanuit de veronderstelling dat [het management] aan deze verantwoordelijkheid heeft voldaan.

Wij hebben geen assurance-opdracht uitgevoerd waardoor wij geen oordeel of conclusie verstrekken met betrekking tot de door ons samengestelde elementen in de aanvraag. De werkzaamheden uitgevoerd in het kader van deze samenstellingsopdracht zijn beperkter dan die uitgevoerd worden in het kader van een assurance-opdracht verricht in overeenstemming met de Nederlandse Standaarden voor assurance-opdrachten.

Bij het uitvoeren van deze samenstellingsopdracht hebben wij ons gehouden aan de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA). De gebruikers van de aanvraag en onze verklaring mogen dan ook ervan uitgaan dat wij de samenstellingsopdracht professioneel, vakbekwaam en zorgvuldig, integer en objectief hebben uitgevoerd en dat wij vertrouwelijk omgaan met de door [het management] verstrekte gegevens.

Als uit de door ons verrichte werkzaamheden in overeenstemming met Standaard 4416N en het protocol bevindingen naar voren zouden zijn gekomen waarmee geen rekening is gehouden in de aanvraag dan zouden wij deze samenstellingsverklaring niet hebben afgegeven.

Als slotstuk van onze werkzaamheden zijn wij door het lezen van de aanvraag nagegaan of de aanvraag overeenkwam met onze kennis van ... (naam entiteit) en ons begrip, verkregen vanuit onze werkzaamheden of anderszins.

Benadrukking van de beperking in gebruik en verspreidingskring

De aanvraag is opgesteld voor de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland en de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselveiligheid met als doel ... (naam entiteit) in staat te stellen te voldoen aan de voorwaarden van de Tijdelijke regeling subsidie dierentuinen COVID-19 derde tranche.

Hierdoor is de aanvraag mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze samenstellingsverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor ... (naam entiteit), de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland en de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselveiligheid en dient niet te worden verspreid aan, of te worden gebruikt door anderen.

Plaats en datum

... (naam accountantspraktijk)

... (naam accountant)